

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XLVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

nec nisi volens quicquam facit, & omnia quæcun- que vult facit.

Summatim perstringit sententiam predictorū addens qua- re Deus præcepit omnibus bona facere & mala vitare cum non velit hoc ab omni- bus impleri. C

EX prædictis liquet quod voluntas Dei quæ ip- se est, semper inuisita est, nec in aliquo quassatur, sed per omnia impletur. Consilium vero eius & præceptio siue prohibitio non ab omnibus implē- tur quibus proposita & data sunt. Neq; ideo præ- cepit omnib⁹ bona, vel prohibuit mala, vel cōsu- lit optima, quod veller ab omnibus bona quæ p- cepit fieri, vel mala quæ prohibuit, vitari. (Si enim veller, utiq; & fierent, quia in nullo potest ab ho- mine superari vel impediri eius voluntas) sed ut iustitiam suam hominibus ostenderet, & mali es- sent inexcusabiles. Denique ut boni ex obedientia gloriam, mali ex inobedientia poenā sortirentur, sicut vtrisque ab æterno præparauit. Ea ergo quæ o- mnibus præcepit vel prohibuit, à quibusdam vo- luit fieri vel vitari, sed non ab omnibus: & quædā

*Genes. 22. a
Marcii d*

QVOD ALIQUANDO HOMO BONA voluntate aliud vult, quam Deus: & aliquando ma- la, id quod Deus bona volunta- te bona vult.

DISTINCT. XLIII. A

SCIENDVM quoque est, quod aliquando mala est voluntas hominis idem volentis quod Deus vult fieri: & aliquando bona est voluntas hominis, aliud volētis quam Deus. Ut enim bona sit ho- minis voluntas, oportet attendere quid cōgruat

Qualiter voluntas nostra diuina confor- metur.

In princip.
c. 10. tom. 3.

ei velle, & quo fine. Tārum n. interest inter voluntatem Dei, & voluntatē hominis, vt in quibusdam aliud cōgruat Deo velle, aliud homini. Vnde Aug. in ench. Aliquādo bona volūtate homo vult aliqd, quod Deus non vult, bona multo amplius, multoq; certius voluntate. Nam illius mala voluntas esse nunquā pōt: tanquam si bonus fili⁹ patrē velit viuere, quem Deus bona voluntate vult morti. Et rursus fieri potest, vt hoc velit homo voluntate mala, q̄ Deus vult bona: velut si malus filius velit mori patrē, velit etiam hoc Deus. Nempe ille vult quod non vult Deus: iste vero id vult q̄ vult & Deus: & tamen bonæ Dei voluntati pietas illi⁹ potius consonat, quamuis aliud volentis. q̄ huius idem volentis impietas: Multum enim interest qd velle homini, quid velle Deo congruat: & ad quē finem suam quisque referat voluntatem, vt appetatur vel improbetur. Potest enim velle bonum, quod non congruat ei velle: & potest velle bonū, quod congruit, sed non refert ad finem rectum, & ideo non est bona voluntas.

Quod bona Dei voluntas mala hominum voluntate impletur: vt in passione Christi contigit, vbi quiddam factum est, quod Deus bona & Iudæi mala voluntate voluerunt, voluerunt tamen & aliquid quod Deus non voluit.

Aug. c. 101.
in Ench. ad
medium.

Illud quoque non est præmittendum, quod aliquando Dei volūtas bona per malam hominis voluntatem impletur: vt in crucifixione Christi factum est, quē Deus bona voluntate mori voluit: Iudæi vero impiavoluntate eum crucifixerunt: Et volebant Iudæi mala voluntate quiddam, q̄ De⁹ bona voluntate volebat, scil. vt Christus pateretur, moreretur, sed volebāt & aliquid aliud quod Deus nolebat, scil. occidere Christum: quod fuit mala actio & peccatum: Actum quippe Iudæorum non

non voluit Deus, passionem vero Christi voluit: sicut & in ipso Psalm. Christus ad patrem ait: Tu *Psalm. 138.* cognouisti sessionem meam, i. voluisti & approbasti passionem meam, tibi n. placuit. Voluit itaque tota Trinitas, vt Christus pateretur, nec tamen voluit vt Iudæi occiderent: quia voluit pœnam Christi, sed non voluit culpam Iudæorum: nec tamen noluit, si enim nolisset nec fuisset.

Oppositio.

C

Sed ad hoc apponitur sic: Si voluit De⁹, vt Christus pateretur, voluit vtique vt pateretur à Iudæis, vel nō. Si voluit vt nō pateretur à Iudæis, cum passus sit, factum est itaque quod voluit Deus non fieri. Si autem voluit eum pati à Iudæis: ergo voluit eum occidi à Iudæis: voluit itaque vt Iudæi occiderent eum. Ad quod respondentes dicim⁹, simpliciter concedendum esse, quod Deus voluit Christum pati & mori: quia eius passio bonum fuit, & causa nostræ salutis. Cum autē dicitur volebat eum pati vel occidi à Iudæis: hic distinguendum est. Si n. intelligitur sic, volebat eum sustinere passionem siue crucifixionem à Iudæis illatam, verus est sensus: Si vero intelligitur sic, volebat vt Iudæi occiderent eum, falsum est. Non enim volebat Deus actionem Iudæorum quæ mala erat: sed volebat passionem bonam: & hæc voluntas per malas Iudæorum voluntates impleta est. Vnde Augustinus in Enchyridio. Deus quasdam voluntates suas vtique bonas implet per malorum hominum voluntates malas: sicut p maleuolos Iudæos bona voluntate patris Christi⁹ pro nobis occisus est: quod tantum bonum fuit, vt Apostolus Petrus quando id fieri nolebat, sathanas ab ipso qui occisus est diceretur. *Matth. 16. d.* Ecce manifestè habes magnum bonum fuisse quod Christus occisus est: & hoc bonum quia Petrus nolebat, ideo redargutus est.

*Responsio.**Ca. 101. ad medium, tom. 3.*

S 4

Vtrum

Vtrum placuerit viris bonis quod Christus pateretur & moreretur: placuit quidem intuitu nostræ redemptionis, sed non ipsius cruciatus.

EX quo soluitur questio qua quæri solet, vtrum viris sanctis placere debuerit quod Christus pateretur, vel occideretur. Debuit n. eis placere intuitu nostræ redemptionis, sed non intuitu ipsius cruciatus. Voluerunt ergo ac vehementer cupierunt Christum mori propter liberationem hominis & impletionem diuinæ voluntatis: sed nõ voluerunt delectatione ipsius afflictionis. De eodem ergo lætabantur & tristabantur: sed ob aliud gaudebant, & propter aliud dolebant. Volebant ergo Christum mori pro hominis redemptione: & tamẽ de morte ipsius diuersis de causis corda eorum variè monebantur.

Quomodo sentiendum sit de passionibus sanctorum, an velle, an nolle debeamus.

SI vero quæritur, vtrum eodẽ modo sentiendum sit de passionibus & martyriis sanctorum. Dicim? aliquã esse differentiam inter passionem capitis & mēbrorum. Christi namq; passio causa est nostræ salutis, q̄ non est passio alicuius sancti. Nulli enim passione redempti sumus nisi Christi. profuerunt quidem non modo eis qui passi sunt, verum etiã aliis fidelibus ipsorum passiones, verum tamẽ nostra redẽptio non sunt: hoc enim passio illius sola potuit qui Deus est & homo. Illius ergo passionem credentium piæ mentes voluerunt, & optauerunt fieri, sicut futurum credebãt: passiones vero sanctorum possum? velle & nolle: vtrunq; bona voluntate, si rectos nobis proponam? fines. Cui enim placuit Pauli passio eo fine, quia p̄miũ eius per hoc auctum & paratum cernebat: bonam videtur habuisse voluntatẽ, q̄ voluntati eius congru-

gruebat, qui cupiebat dissolui & esse cum Christo. Qui autem voluit eum declinare passionem & effugere manus iniquorum compassione pietatis, & ille habuit bonam voluntatē. Vnde Aug. in Enchiridio. Bonæ apparebant voluntates piorum fidelium qui nolebant Apostolum Hierusalem pergere, ne ibi pateretur mala quæ Agabus propheta prædixerat: & tamen hoc illum Deus pati volebat pro annuncianda fide Christi exercens martyrem Christi: neque ipse bonam voluntatem suam implevit per Christianorum voluntates bonas, sed per Iudæorum malas: & ad eum potius pertinebant qui nolebāt quod volebat, quā illi per quos volentes factum est quod volebat: quia id ipsum mala voluntate fecerunt, quod Deus bona voluntate voluit. Ita & in passione Christi factum est: quod enim Deus voluit, hoc idem Iudæi & diabolus: sed illi mala voluntate, Deus vero bona voluntate, scilicet, ut Christus moreretur. Veruntamen illi actum voluerunt, quem Deus non voluit.

* *

FINIS LIBRI PRIMI.

S S RVBRI-